

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิจัยร่ำไพพรรณ ครั้งที่ 10

เมืองบัวโรทาสคล้ายวันพระราชสมภพ
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี
“ก้าวสู่งานวิจัยในศตวรรษที่ 21”

วันที่ 19- 20 ธันวาคม 2559

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคาร 36)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

จัดโดย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ถ้อยแถลง
การประชุมวิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10
เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี
“ก้าวสู่งานวิจัยในศตวรรษที่ 21”
วันที่ 19-20 ธันวาคม 2559
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดงานการประชุมวิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10 เรื่อง “ก้าวสู่งานวิจัยในศตวรรษที่ 21” เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี ระหว่างวันที่ 19-20 ธันวาคม 2559 ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 และเป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทั้งยังสร้างนักวิจัย กลุ่มนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำวิจัยร่วมกันระหว่างเครือข่ายการวิจัยและการวิจัย บูรณาการ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน สู่วิจัยสาธารณะ โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นประกอบด้วย นิทรรศการพิเศษจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ การนำเสนอผลงานวิจัยแบบการบรรยาย แบบโปสเตอร์ และนิทรรศการ จากบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี ตลอดจนนักวิจัยรุ่นใหม่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับในการจัดประชุมวิชาการ ระดับชาติ ครั้งนี้ จะสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสู่สาธารณชน พร้อมส่งเสริมผลักดัน ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สามารถพัฒนาสังคมไทยไปสู่การเป็นสังคมคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การประชุมวิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10
เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี
“ก้าวสู่งานวิจัยในศตวรรษที่ 21”
วันที่ 19-20 ธันวาคม 2559

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและกองบรรณาธิการ รายงานสืบเนื่องจากการประชุม
วิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10

หน่วยงานร่วมจัดประชุมวิชาการ

เจ้าภาพหลัก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก (HED Net) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.)

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและกองบรรณาธิการประชุมวิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี
ครั้งที่ 10 (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี)

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวภูณท์ ทองอร่าม

อธิการบดี

บรรณาธิการ/ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กรรมการและกองบรรณาธิการ

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยทุกคณะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

อาจารย์ ดร.หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

อาจารย์พัชรินทร์ รุจิรานุกูล

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

นางสาวกรรณิกา สุขสมัย

นางสาวชุติมา พิมพ์ภาพ

นางสาวปิยาภรณ์ กระจำงศรี

นางสาวชุลีรัตน์ ผดุงสิน

นางสาวบุศรา สารเกษ

กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อาจารย์พัชรินทร์ รุจิรานุกูล

นางสาวนิตยา ต้นสาย

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการและกองบรรณาธิการประชุมวิชาการระดับชาติ วิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10
(บุคคลภายนอก)

อาจารย์ ดร.สวัสดิ์ อุดมโชน

ศาสตราจารย์ ดร.เปี่ยมศักดิ์ เมนะเศวต

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ยวิวัฒน์ วุฒิเมธี

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชณี โพธารามิก

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง

อาจารย์ ดร.ดิเรก พรสีมา

นายแพทย์วิวัฒน์ สุพรสวัสดิ์

Professor Dr. Jaywant Singh

Professor Dr. Yannis Georgellis

Dr. Benedetta Crisafulli

Dr. Marvyn Boatswain

Dr. John Pereira

Dr. Rahul Chawdhry

รองศาสตราจารย์อร่าม อรรถเจตีย์
รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ปะโคหัง

รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาชา ภูจินดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด

คณะกรรมการพิจารณา (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

รองศาสตราจารย์พรทิพา นิโรจน์
รองศาสตราจารย์วราญา ภูเสตวงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา บุญโรจน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุพงษ์ คັນธวัลย์
อาจารย์ ดร.หยาดรุ่ง สุวรรณรัตน์
อาจารย์กนกวรรณ อยู่ใส
อาจารย์เอี่ยมพร รุ่งศิริ

รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภทล แสงแข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี กุลพฤกษ์
อาจารย์ ดร.สุพัตรา รักษาพรต
อาจารย์ปรอยฝน วงศ์ขาวจันทร์
อาจารย์วิรัชชา วงศ์ชัย

คณะกรรมการพิจารณา (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง
รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาชา ภูจินดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล
รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ปะโคหัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญชัย เอกมาไพศาล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วิวาทสุข
อาจารย์ ดร.กนกอร รจนากิจ
อาจารย์ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม
อาจารย์ ดร.นฤมล อินทรวีเชียร

รองศาสตราจารย์อร่าม อรรถเจตีย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงโค แต้ตั้ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ป้ายาย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี ปักกะสินัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา บุญยวงษ์กุล
อาจารย์ ดร.ประชา อึ้ง
อาจารย์ ดร.ยศพล ผลาสกุล
อาจารย์ ดร.สมภูมิ แสงเอื้อ
อาจารย์ชัชวาล อยู่ดี

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 10
 เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี
 “ก้าวสู่งานวิจัยในศตวรรษที่ 21”

วันที่ 19 ธันวาคม 2559		
เวลา	กิจกรรม	สถานที่
08.00 – 08.15 น.	ลงทะเบียน	ณ หอประชุมศุโขทัย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฯ (อาคาร 36)
08.15 – 08.45 น.	<p>พิธีทักทาย “แนะนำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี”</p> <p>พิธีเปิดการประชุมวิชาการและเสนอมผลงานวิจัย</p> <p>กล่าวต้อนรับและกล่าวรายงาน</p> <p>โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียมาศ สุขผลสี</p> <p>ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา</p> <p>กล่าวเปิดประชุมวิชาการ</p> <p>โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวคุณท์ ทองอร่าม</p> <p>อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี</p> <p>และสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>พิธีมอบรางวัล “นักวิจัยผู้มีผลงานวิจัยโดดเด่น” ประจำปี 2559</p> <p>มอบรางวัลโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวคุณท์ ทองอร่าม</p> <p>อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี</p> <p>และสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	ณ หอประชุมศุโขทัย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฯ (อาคาร 36)
08.45 – 09.00 น.	<p>การแสดงดนตรี “เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 112 ปี”</p> <p>โดย นักศึกษา สาขาคดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี</p>	ณ หอประชุมศุโขทัย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฯ (อาคาร 36)
09.00 – 12.00 น.	<p>บรรยายพิเศษเรื่อง “ก้าวสู่งานวิจัย ในศตวรรษที่ 21”</p> <p>โดย ศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชพลเมือง</p> <p>ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม</p>	ณ หอประชุมศุโขทัย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฯ (อาคาร 36)

วันที่ 19 ธันวาคม 2559		
เวลา	กิจกรรม	สถานที่
13.00 – 16.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย (ภาคโปสเตอร์)	ณ บริเวณหอประชุมสุโขทัย อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ (อาคาร 36)
13.00 – 17.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย (ภาคบรรยาย) ห้องบรรยาย 1 สาขาการศึกษา ห้องบรรยาย 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (1) ห้องบรรยาย 3 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) ห้องบรรยาย 4 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ณ ห้องบรรยาย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (อาคาร 35)
13.00 – 16.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย (ภาคโปสเตอร์)	ณ บริเวณหอประชุมสุโขทัย อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ (อาคาร 36)
13.00 – 17.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย (ภาคบรรยาย) ห้องบรรยาย 1 สาขาการศึกษา ห้องบรรยาย 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (1) ห้องบรรยาย 3 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) ห้องบรรยาย 4 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ณ ห้องบรรยาย ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (อาคาร 35)
วันที่ 20 ธันวาคม 2559		
เวลา	กิจกรรม	สถานที่
09.00 – 10.00 น.	กิจกรรมคลินิกวิจัย (บรรยายให้ความรู้) ประเด็น : การบริหารจัดการงานวิจัย ประเด็น : จรรยาบรรณการวิจัย ประเด็น : การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	ณ ห้อง 36305 ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ (อาคาร 36)
10.00 - 12.00 น.	กิจกรรมคลินิกวิจัย (บรรยายให้ความรู้) ประเด็น : จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ประเด็น : จริยธรรมการวิจัยในสัตว์ทดลอง	ณ ห้อง 36305 ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ (อาคาร 36)
10.00 น.	ประชุมคณะผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา	ณ ห้องประชุม ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ (อาคาร 36)

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารกลางวัน เวลา 12.00 น.

พักรับประทานอาหารว่าง เวลา 16.30 น. และ 14.30 น.

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขาการศึกษา

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด <i>วริศรา บุญธรรม, สุรีย์มาศ สุขกลี, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์</i> คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	17
2	การศึกษახอบหาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด <i>อัจฉรา จงดี, สุรีย์มาศ สุขกลี, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์</i> คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	25
3	การศึกษახอบหาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี <i>พิมณภัทร์ เมธาชัยศิษฐ์, สุรีย์มาศ สุขกลี, อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์</i> คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	32
4	ผลของโปรแกรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแนวสติปัฏฐาน 4 ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ ด้านตระหนักรู้ตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโนนภักดีทอง จังหวัดชัยภูมิ <i>พระอนุศักดิ์ ธรรมนาม</i> คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	39
5	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมเพิ่มเติม ศึกษา เรื่องสมบัติของวัสดุ <i>พสุ ปราโมกษ์ชน, อังคณา ลังกาวงค์, จุฑามาศ หนูนชาติ</i> คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	45

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	อัตลักษณ์นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา <i>กนกวรรณ กาญจนธานี, นิมารุณี ทะยิวาเงาะ, สุทัศน์ รุ่งระวีวรรณ, ปิยะดา มณีนิล</i> คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	52
2	การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา <i>สุวารี จีวีวิเศษ</i> มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	58
3	การศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา <i>ณัฐวุฒิ พิมพ์ชาติ, ปาริชาติ ประเสริฐสังข์, นุจิรา สุวรรณโท, อีรศาสตร์ คณาสุวี,</i> <i>สุจิตรา ประชามิ่ง, นิธินาก อุดมสันต์</i> คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	67
4	สภาพและความพร้อมในการบริหารจัดการโรงเรียนกวดวิชาในเขตพื้นที่ ภาคใต้ของประเทศไทย <i>ณัฐณา วีระวานิช, พิศมัย จารุจิตติพันธ์</i> คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	76
5	การรับรู้บุคลิกภาพตราสินค้าคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา <i>สราลี พุ่มกumar, ดร.วิรัตน์ สนธิจันทร์, ดร.วัชชรีน ผ่องศรีดวงกิจ, ปรีชญ์นุช พุ่มมะลิ</i> คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา	84
6	บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี <i>คุณพล ทีฆายุ, เชษฐวัฒน์ อรุณ, ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์</i> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	92
7	การศึกษาเปรียบเทียบธรรมาภิบาลท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลมเยิน อำเภอเมืองนครปฐม กับ องค์การบริหารส่วนตำบลสามวา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม <i>วันเพ็ญ ปฐมพงษ์พันธ์, ปธาน สุวรรณมงคล, ธนศักดิ์ สายจำปา</i> คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	104
8	การศึกษาเปรียบเทียบธรรมาภิบาลท้องถิ่น เทศบาลเมืองดอกไม้กับเทศบาลเมืองแสงแดด จังหวัดปทุมธานี <i>ณัฐธินิ เทียงผดุง, ปธาน สุวรรณมงคล, ธนศักดิ์ สายจำปา</i> คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	113
9	การพัฒนารูปแบบการสร้างตราสินค้าที่ทำด้วยมือสำหรับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ; กรณีศึกษา การออกแบบอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบการรายย่อยชุมชนขุนทดแห่ง <i>วิสิทธิ์ โทอิวัฒน์</i> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	122
10	คุณสมบัติทางการสื่อสารกับการปรับตัวของแรงงานกัมพูชา จังหวัดจันทบุรี <i>อภิวรรณ ศิริบัณฑิต</i> คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	132
11	การใช้สื่อและอัตลักษณ์ของแฟนบอลผู้สูงอายุสโมสรชลบุรี เอฟซี <i>สราลี พุ่มกumar, วิรัตน์ สนธิจันทร์</i> คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา	138

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
12	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดในการทำงานของบุคลากรบริษัทแห่งหนึ่งในจังหวัด กรุงเทพมหานคร <i>รัศมี แสงจำรัส, พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต</i> วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา	147
13	ความพึงพอใจของผู้เสียภาษีที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่พะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา <i>จันทร์ อินต๊ะขัน, ตะวันฉาย คงรชต</i> คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเนชั่น จังหวัดลำปาง	154
14	ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี <i>สุจารี คำศรี, กันญารัตน์ หนูชุม</i> คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	162
15	ความหลากหลายทางชีวภาพเชิงพื้นที่ที่มีผลต่อการสร้างความมั่นคงทางอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ ในจังหวัดจันทบุรี <i>วงธรรม สรณะ, นักรบ เดียรอำ, ชูวงศ์ อุบลี</i> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี	171
16	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตอนุบุรี กรุงเทพมหานคร <i>ประพัฒน์ เขียวประภัสสร</i> คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอนุบุรี	181
17	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวภาคกลาง จังหวัดลำปาง <i>จักรพงษ์ จินาสวัสดิ์, ตะวันฉาย คงรชต</i> คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเนชั่น	191
18	บทบาททางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุข: ศึกษากรณีเลือกตั้งสมาชิกสภา เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2553 <i>นันทนา กตเวที, ปธาน สุวรรณมงคล, ธนศักดิ์ สายจำปา</i> คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุทัยธานี	197
19	การพึ่งตนเองของชุมชนเพื่อการสร้างวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านดาวเรือง หมู่ที่ 10 ตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี <i>ณัฐรดา ทรัพย์อุปลัมภ์</i> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	205
20	การศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษาดตลาดการค้าชายแดน จังหวัดจันทบุรี <i>วัชรินทร์ อรรถศรีวร, ยุทธนา พรรคอนันต์</i> คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	212
21	เครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดต่อการเข้าร่วมประมูลซื้อสิ่งหามทรัพย์จากการขายทอดตลาดของ สำนักรงบังคับคดีจังหวัดลำปาง <i>ตะวันฉาย คงรชต</i> คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเนชั่น	225

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
22	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ OTOP) แสงจิตต์ ไค่แสง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	232
23	การเปรียบเทียบคุณค่าตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนระหว่างจังหวัดยะลาและจังหวัดสงขลา วัลย์ลดา พรมเวียง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	240
24	การบริหารการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ กมลทิพย์ คำใจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	246
25	สัญลักษณ์ของเพลงกับการสะท้อนอัตลักษณ์และอัตมโนทัศน์ของผู้ประพันธ์เพลง ปริญ เพชรสังข์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	255

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	ความหลากหลายของปูในระบบนิเวศหาดหิน บริเวณเกาะนวมสาว จังหวัดจันทบุรี ชุตานา คุณสุข, รังสิณี วงศ์สมศรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	262
2	การปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องเติมอากาศแบบใบพัดตีน้ำสำหรับบ่อเลี้ยงกุ้ง สมพร ธเนศวรณิษฐ์, วัชระ เข้มชาติ, จิราภรณ์ บุญจประภากรรัตน์, สัญลักษณ์ กิ่งทอง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	269
3	ฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดเมล็ดลำไยและการประยุกต์ใช้ในน้ำยาล้างจาน ปรัชญา เฉลียวฉลาด, จิรภัทร จันทมาลี, ศศิธร อุบลี, กนกพร เสาโรสง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	275
4	การสำรวจเบื้องต้นของความหลากหลายชนิดของหิ่งห้อยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์พันธุกรรมพิช ภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรศักดิ์ นาคเอี่ยม, สิริมา นิยมศิลป์, ชยุต วีระยุทธศิลป์, ชุตานา คุณสุข คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	282
5	การผลิตโปรตีนไฮโดรไลเสทจากการหมักเศษเหลือกุ้งโดยใช้แบคทีเรียแลคติก หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์, วิลาณี จุ่งลก, พงศ์พะงา จางบัว, รุ่งทิวา สุวรรณรัตน์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	291
6	ผลของการเสริมรากด้วยทุเรียนพันธุ์ชะนี ที่มีต่อลักษณะการเจริญเติบโตของทุเรียนพันธุ์มอนทอง เลิศชัย จิตรอารี, ดวงรัตน์ สวัสดิ์มงคล, จิราบุวัฒน์ ชูวงศ์, อีรพล คุณคณะ, พชร สมบูรณ์ชัย, วิภันยา ประทุมยศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	297
7	แรงจูงใจในการเลี้ยงชันโรงของเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี นันทยา มากบุญ, ดาวร ฉิมเลี้ยง, หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	304
8	การพัฒนากระบวนการผลิตสบู่สมุนไพรโดยใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ นพรัตน์ พันธราวี, ณัชชา สมจันทร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	311
9	การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารข่อยสลายได้ทางชีวภาพจากเปลือกทุเรียน : การใช้แป้ง ในส่วนผสมของเส้นใยเปลือกทุเรียนต่อคุณสมบัติทางกายภาพของแผ่นวัสดุบรรจุภัณฑ์ วิศชนม์ นิลนนท์, ปิระมวล ศรีกาหลง คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	320
10	การสอบเทียบเตาอบไฟฟ้าระบบควบคุม พีไอดี ไศวิทย์ กัลยาทอง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	326
11	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสีของโพลีนจากประเทศออสเตรเลียในสภาวะการเผาแบบออกซิเจนเพียงพอ วรรณิตร อังคะหิรัญ, ศตวรรษ สมครอง, จรรยาพร วิทยารัฐ คณะอักษรศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	340

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคบรรยาย สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
12	การพัฒนาระบบพิสูจน์ตัวตนและการจัดการเครือข่ายไร้สาย กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดตาพलय อำเภอลำดวน จังหวัดตราด ขนิษฐา สิทธิเทียมจันทร์, กฤษดา จุมจันทร์, เฉลิมชัย หงส์ศิลา คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	350
13	ระบบตรวจจับการบุกรุกสำหรับโปรโตคอลเคอร์เนลในระบบไฟล์เครือข่าย ปรัชญา ใจสุทธิ, วุฒิชัย ศักดิ์คิมงคล, ปริญญา แซ่ลิ้ม คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	356

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ สาขาการศึกษา

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเกมร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ วิชาคณิตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภูวคณ บัวบางพลู, อติราช เกิดทอง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	362
2	ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ จำลอง แสนเสนาะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	368
3	การพัฒนาทักษะการเรียนรู้หลักภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ปิยะพรรณ มีสุข คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	375
4	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 เรื่อง พลังงานความร้อน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ วัชรินทร์ สดสีสังข์, ธาปกรณ์ แคว้งเงิน, วันวิสาข์ ลิจจัน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	384
5	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 เรื่อง การรักษาคุณภาพของเซลล์และสิ่งมีชีวิตระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จรรยาลักษณ์ บุตรศรี, ประสิทธิ์ ปุระชาติ, วันวิสาข์ ลิจจัน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	393
6	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชา วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ระบบนิเวศ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์, แบบปฏิทินการจัดการเรียนรู้แบบ 7 ชั้น และรูปแบบการสอนแบบปกติ กนกวรรณ ชูญเขต, ประสิทธิ์ ปุระชาติ, วันวิสาข์ ลิจจัน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	400

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	ความคิดเห็นต่อโครงการวัยใสใส่ใจธรรมชาติ ปี 2 ของผู้เข้าร่วมโครงการ พรพิมล สงกระสันต์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	416
2	ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน บ้านคลองขุด จังหวัดจันทบุรี นันทิณี เจริญงาม, วิหมา ธรรมเจริญ, รุจิเรข ปราชญากุล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	422
3	รูปแบบการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน กรณี ชิง ช่าง มั่วเซ็กส์ เสพยา ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี คณอง พิสุน, เชษฐสุนทร อรุณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	429
4	ปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ในท้องถิ่นชายแดนภาคตะวันออกไทย กัมพูชา ชูวงศ์ อุบลี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	436
5	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักศึกษาในวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สุวิชา ถาวร, วุฒินันท์ สุพร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	440
6	ผลของการให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิดและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่นักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคการสาธารณสุข ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร พิษณุโลก วรวรรณ บุญไทย, นิชา สุรียากานนท์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร พิษณุโลก	444
7	ปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับผู้มาเกี่ยวข้องกับ ประจำแหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาว จังหวัดลพบุรี รัชดา พงศ์ไพรัตน์, สาธิตา สังข์พงษ์, วิภาศิริ แจ่มแสงทอง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	455
8	ความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครู ชวนพบ เอี้ยวสวนรักษ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	462
9	ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ดนัย โชติแสง, กรวิวัฒน์ แก้วตาธนาวัฒนา โรงเรียนศรียานุสรณ์	469
10	หมอลำร้องเพลงกลอน : ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สันติสิทธิ์ ปรีวงษ์ตระกูล คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	476
11	การวิจัยบูรณาการการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ กรณีศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรหอยลายของกลุ่มประมงพื้นบ้านแหลมเทียนยึดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน ชลพรรณ ออสบอนพันธ์, นภา จันทร์ตรี, สุเทพ สุสาสนี, มนต์รี ธรรมโชติ, ยุทธนา บุบผามาลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	481

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
13	นโยบายการแก้ไขปัญหาช้างในชุมชนช้างเลี้ยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐบาลไทย <i>ศิริพงษ์ ทองจันทร์, พัทรวดี เท็งสระเกตุ</i> คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	489
14	การศึกษาความพึงพอใจของคณาจารย์ต่อการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี <i>กรรณิกา สุขสมัย, บุศรา สารเกษ, ปิยาภรณ์ กระจ่างศรี, อุไรวรรณ แสนเขียววงศ์,</i> <i>เรืองอุไร วรรณโก</i> สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	497

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ ผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หน้า
1	องค์ประกอบของแพลงก์ตอนพืช ในแหล่งน้ำมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี <i>ฉัตรทริกา มาลา, มณฑา ทำอุดม, คณิสร์ ล้อมเมตตา</i> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	505
2	ผลของชนิดวัสดุปลูกและจำนวนต้นที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของผักคะน้าพันธุ์ เห็ดหอมในระบบ DRFT <i>นภาพร จิตต์ศรัทธา, วัชรวิทย์ รัศมี</i> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	517
3	การศึกษาการผลิตด้านอัดแห้งจากวัสดุเหลือทางการเกษตร <i>ไกรสร รวยป้อม, อัครพงศ์ สถาวรินทุ, บุญฤทธิ์ บัวระบัติ</i> คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	525
4	การตรวจสอบโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำแข็งที่จำหน่ายในรูปแบบต่างๆ <i>ชวัลรัตน์ สมนึก, อุไรวรรณ เด็กใจตรง, สุนทรียา ทองอินทร์, ลลิตา เจริญวิเศษ</i> คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	535
5	การออกแบบและสร้างเครื่องทำความสะอาดและสลัดแห้งสมุนไพร <i>กฤษณะ นาวารัตน์, ไกรสร รวยป้อม</i> คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	541
6	การใช้ผักกระดุกบดแห้งทดแทนรำละเอียดในสูตรอาหารเลี้ยงปลายี่สกเทศ (<i>Labeo rohita</i> , Hamilton) และปลาตะเพียนขาว (<i>Barbonymus gonionotus</i> , Bleeker) <i>อารยา แดงโรจน์, สิทธิวัฒน์ แม้วฉ่ำ, ณัฐพงษ์ เทียรวัช, นกตล เพ็ญประยูร,</i> <i>ชูศักดิ์ ประสมทรัพย์, รวีวรรณ จันทนะโสถ์, คณิสร์ ล้อมเมตตา, อุมารินทร์ มัจฉาเกื้อ</i> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	552
7	การจำแนกชนิดของตัวอย่างชิ้นส่วนและอวัยวะที่คาดว่าจะเป็สัตว์ป่า ในพื้นที่อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง โดยใช้ข้อมูลทางพันธุกรรม <i>วิรัชรอง กรินท์ธัญญกิจ, ชุตานา คุณสุข, วรณา ศรีมาก</i> คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	559
8	อิทธิพลของสาร BAP ต่อการเพิ่มจำนวนยอดของต้นพรมมิในสภาพปลอดเชื้อ <i>วรรณาส สุภารัตน์, พรพรรณ สุขุมพินิจ</i> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	567
9	ระบบบริหารจัดการสารสนเทศกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.3, มคอ.5) <i>มนัสนันท์ บุญปลวงค์, มินนภา รัชภัทรวิญญู</i> คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	572

หมอลำเรื่องต่อกลอน : ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับผ่านสื่อสังคมออนไลน์ MOLAM : The popularity of the fansclubs through social media

สันคสิทธิ์ บวิรัชตระกูล

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์สองภาษา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "หมอลำเรื่องต่อกลอน : ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับผ่านสื่อสังคมออนไลน์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยมและศึกษาประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้วิธีศึกษาเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าหมอลำหลายประเภทแต่ละประเภทก็ทำหน้าที่แตกต่างกัน เช่น หมอลำใช้เพื่อรักษาคนป่วยตามความเชื่อของคนในท้องถิ่น หรือเพื่อความบันเทิง แต่ปัจจุบันหมอลำกลอนถูกพัฒนาเป็นหมอลำกลอนชิง ซึ่งนำเอาเครื่องดนตรีตะวันตกมาประกอบการแสดงและเล่นจังหวะที่สนุกสนาน หมอลำหมู่ หรือหมอลำเรื่องต่อกลอนซึ่งมีการปรับมาจากหมอลำหมู่ และได้มีการพัฒนาด้านต่างๆ ให้กับวงหมอลำเรื่องต่อกลอน โดยทำนองการลำสารคามได้รับความนิยมเพราะมีจังหวะที่สนุกสนานมากทำให้คนดูชอบ แต่ในขณะเดียวกันทำนองขอนแก่นนั้นก็ยังคงได้รับความนิยมมากเพราะใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพราะ

คำสำคัญ: หมอลำ, สื่อสังคมออนไลน์, วัตลำ

Abstract

The study "MOLAM The Popularity of fansclubs through social media" to study the type of molam and melody of vessels that have been popular and educational issues among fans of the singer to chat via social media use. How qualitative study

The study development Each molam has found several types, but it acts like a different singer for healing based on the belief of the local people Or entertainment The singer is currently being developed as a molam Racing. Which brought Western instruments into the rhythm of playing and entertaining singer or singer among the following verse, which is adjusted from the molam. And has developed a different side to the singer about to bolt. The way the body Sarakham popular because it has a rhythm that makes people look like so much fun. But at the same token, Konkan, it is still very popular because it uses simplified language fluency.

Keywords: Molam , Social Media , Melody

บทนำ

หมอลำเป็นการแสดงศิลปะพื้นบ้านที่มีคุณค่าและมีความสำคัญยิ่งต่อชาวบ้านในอดีตเพราะนอกจากจะเป็นศิลปะที่ให้ความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลินสอดแทรกความรู้ ความคิด คติธรรม ความเชื่อตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่ทำให้คนฟังเกิดความเพลิดเพลิน และมีส่วนช่วยส่งเสริมจริยธรรมรักษาบรรทัดฐานของสังคม ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมและศิลปะพื้นบ้านแล้วยังเป็นสื่อในดาราถ่ายทอดความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชนในสมัยที่การศึกษายังไม่เจริญเช่นทุกวันนี้ ถือเป็นการศึกษาอนุรักษนิยมที่เน้นสอนความประพฤติให้คนเป็นคนดีโดยในสมัยหนึ่งหมอลำยังช่วยเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพการเมือง ชี้นำให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยรวมถึงการให้ความรู้ต่างๆ เช่น การวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด การกินที่ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น สำหรับหมอลำเรื่องต่อกลอนเป็นหมอลำที่มีพัฒนาการมาจากหมอลำพื้นบ้านเป็นการลำเพื่อเล่นนันทนาการและเรื่องปรัมปราและพัฒนาเป็นหมอลำเรียวหรือหมอลำหมู่ในยุคต้นๆ คือเริ่มมีการแสดงเป็นเรื่องโดยการให้ผู้แสดงสมมุติบทบาทเป็นตัวละครมีฉากของเรื่องหลายฉาก จากเดิมที่มีตัวละครหลักๆ ไม่กี่คน เช่น พระเอก นางเอก ตัวโกง ตัวพ่อ ตัวแม่ ผู้ช่วยพระเอกและผู้ช่วยนางเอกซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวตลกไปด้วยก็กลายเป็นการแสดงที่มีตัวละครและตัวประกอบหลายคน และมีการแสดงอื่นๆ หลายอย่างประกอบเข้าด้วยกัน เช่น มีการแสดงช่วงเพลง ช่วงตลก ช่วงการลำเรื่องต่อกลอน เป็นต้น แทนที่จะเป็นการลำเป็นเรื่องเพียงอย่างเดียวแบบสมัยก่อนหมอลำเรื่องต่อกลอนได้

มีการลงทุนทั้งอุปกรณ์ประกอบฉากแสดง เวที เครื่องเสียง แสง สี เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีและจำนวนบุคลากรให้มีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ต่างจากยุคแรกๆ มีหมอลำในคณะเพียงไม่ถึงสิบคนก็ค่อยๆ เพิ่มเป็น 30 - 50 คน จนกระทั่งปัจจุบันเป็น 200 - 300 คนทำให้ปัจจุบันหมอลำเรื่องต่อกลอนไม่ใช่แค่สื่อพื้นบ้านที่มีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานเท่านั้นยังเป็นสื่อพื้นบ้านวัฒนธรรมอีสานที่มีการแข่งขันกันมากขึ้นเพื่อความอยู่รอดของหมอลำและต้องการเป็นที่รู้จักของผู้ชม

กาญจนา แก้วเทพ (2544) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารว่า “เทคโนโลยีการสื่อสารได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องยุคปัจจุบันนี้มีสื่อทางด้านอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากหรือที่เรียกว่า “สื่อสมัยใหม่” สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและได้รวมเอาเสียง ข้อความ และภาพไว้ในสื่อเดียวกันได้” ดังนั้น ในปัจจุบันเมื่อพบว่าการสื่อสารที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญมาก จึงอาจส่งผลให้หมอลำเกิดการพูดถึงหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหมอลำ เช่น การแสดงด้านหน้าเวที แสง สี เสียง โชว์เพลง ตลก หรือแม้แต่ชุดเสื้อผ้าในการแสดง เป็นต้น โดยสื่อสังคมออนไลน์ทำให้หมอลำบางคณะได้รับความนิยมซึ่งสังเกตได้จากการว่าจ้าง และสื่อสังคมออนไลน์ที่กลุ่มแฟนคลับมีการแลกเปลี่ยนนั้นคือ www.facebook.com/groups/mohlumfanclub มีจำนวนสมาชิก 54,975 คน (เข้าถึงข้อมูล 3 สิงหาคม 2559)

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาการรับชมผ่านสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับหมอลำและทำนองการลำส่งผลกระทบต่อความนิยมของหมอลำหรือไม่อย่างไรทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการมุ่งผลวิจัยไปพัฒนาและสร้างสรรค์ศิลปะพื้นบ้านอีสานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยม
2. เพื่อศึกษาประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “หมอลำเรื่องต่อกลอน : ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับผ่านสื่อสังคมออนไลน์” นั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Dept Interview) และการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารต่างๆ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำเรื่องต่อกลอนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน สัมภาษณ์เจ้าของคณะหมอลำ จำนวน 5 คณะ

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) คือผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์บนอินเทอร์เน็ตของกลุ่มแฟนคลับหมอลำเรื่องต่อกลอนและคัดเลือกเว็บไซต์ที่กลุ่มแฟนคลับนิยมมากที่สุดจำนวน 1 เว็บไซต์ คือ www.facebook.com/groups/mohlumfanclub เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คือมีจำนวนสมาชิก 54,975 คน (เข้าถึงข้อมูล 3 สิงหาคม 2559)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มแฟนคลับหมอลำเรื่องต่อกลอนกลุ่มผู้ดูแลเว็บไซต์หมอลำเรื่องต่อกลอน และผู้บริหารคณะหมอลำเรื่องต่อกลอนระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม 2559

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “หมอลำเรื่องต่อกลอน : ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับผ่านสื่อสังคมออนไลน์” เพื่อศึกษาประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยม และศึกษาประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยม

ประเภทของหมอลำได้แบ่งประเภทหมอลำ ดังนี้

หมอลำที่แสดงเพื่อความบันเทิง ได้แก่

- 1) หมอลำกลอน
- 2) หมอลำเรื่องต่อกลอน

1) หมอลำกลอน เป็นการโต้กลอนสด มีผู้ลำ 2 คน อาจเป็นชาย - ชาย หรือ ชาย - หญิง ตอบโต้กันเนื้อหาในการลำประชันกันจะกล่าวถึงประเพณีวัฒนธรรมประวัติศาสตร์นิทานพื้นบ้านคติธรรมดนตรีที่ใช้ประกอบคือ แคน หมอลำกลอนยังแยกเป็นลำคู่ (หมอลำชายหญิง ปะทะคารมกัน) ลำชิงชู้ (ชายสองหญิงหนึ่ง) ลำล่อง (พรรณนาสิ่งต่างๆ ให้ผู้ฟังเห็นภาพพจน์คล้อยตามไป)

2) หมอลำเรื่อง เรื่องที่จะลำเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่องท้าวท้าว กาดำป่าสีดั้น เป็นต้น แคนการแสดงหรือการลำเป็น 5 ชนิด ได้แก่ หมอลำพื้นบ้าน (ลำคนเดียวแสดงเป็นตัวละครทุกตัว) หมอลำหมู่หรือลำเรื่องต่อกลอน หมอลำเพลินหรือหมอลำกษาขาว หมอลำกับแก๊บหรือหมอลำกรับ

หมอลำแมงต๊อบเต่า

หมอลำที่แสดงในพิธีกรรม ได้แก่หมอลำผีฟ้าเป็นการลำที่มีจุดมุ่งหมายสองประการคือรักษาคนป่วยและพยากรณ์ดินฟ้าอากาศทำนองลำเป็นจังหวะสั้นบ้างยาวบ้างดนตรีที่ใช้คือ แคน เนื้อหาของกลอนลำเป็นการถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้ลำอัญเชิญให้มาประทับทรงในตัวหมอลำขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์บอกวิธีรักษาผู้ป่วยผู้ลำมีเพียงคนเดียวมีบริวารเป็นผู้พ้อนรำประกอบลีลาการพ้อนไม่มีแบบแผนแน่นอน

“หมอลำในปัจจุบันได้มีการสูญหายไปจากสื่อพื้นบ้านอีสานไปแล้วเนื่องจากไม่มีผู้สืบทอดความเป็นหมอลำแต่หมอลำเรื่องต่อกลอนนี้ยังเป็นที่นิยมมาก”

(ระเบียน พลกล้า, สัมภาษณ์ 20 พฤษภาคม 2559)

ระเบียน พลกล้า, 2559. กล่าวว่า การที่หมอลำแต่ละประเภทมีการสูญหายไปจากศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานนั้นเกิดจาก 1) ไม่มีผู้สืบทอดหรือรักษาธำรงไว้ 2) คนดูไม่สนใจสำหรับหมอลำซึ่งมีอยู่และกำลังได้รับความนิยมอยู่คือหมอลำเรื่องต่อกลอน และหมอลำกลอนซึ่ง

ความแตกต่างของหมอลำทั้งสองประเภทนี้ ระเบียน พลกล้า, 2559. กล่าวว่า หมอลำเรื่องต่อกลอนเป็นคณะที่ใหญ่มีจำนวนสมาชิก 250 - 300 คน ที่ทำการแสดงที่งานแสดงออกมาแล้วประทับใจคนดู ส่วนหมอลำกลอนซึ่งเป็นการพัฒนาของหมอลำกลอนโดยใช้แคนเป็นเครื่องดนตรีในสมัยนั้นแต่ปัจจุบันมีการพัฒนาโดยนำเครื่องมโหรีตะวันตกมาใช้เพลง เสียง สี มากขึ้นทำให้คนดูสนใจมากขึ้น หัวหน้าคณะหนึ่งเพชรเมืองชัยยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่าถึงแม้ว่าหมอลำที่ยังไม่สูญหายแต่ถ้าคนอีสานไม่รักสื่อพื้นบ้านซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของคนในท้องถิ่นแล้วก็จะสูญหายเหลือเพียงแคชื่อหมอลำเท่านั้น

ทำนองการลำหรือวง “वादลำ” เป็นหัวใจหลักของการชมหมอลำอีกด้วยเพราะทำนองการลำสามารถดึงดูดได้ถึงเข้าเพราะการแสดงหมอลำยกเว้นหมอลำกลอนซึ่งจะลำตั้งแต่ เวลา 21.00 - 06.00 น. ของอีกวันหนึ่งเนื่องจากต้องลำเป็นนิทานสอนคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ โดยช่วงของการแสดงก็จะเป็น 3 ช่วง ดังนี้ 1) ช่วงการร้องเพลงพร้อมทางเครื่อง 2) ช่วงตลก และ 3) เป็นการแสดงเป็นเรื่องเป็นราวประกอบด้วยร้องเพลงให้คนดูได้ติดตามถึงสว่าง หัวหน้าคณะระเบียนวาทศิลป์กล่าวว่า หมอลำหรือลาวแคนผู้ขับต้องจะเรียกหมอลำการร้องจะได้ตอบกันระหว่างชายหญิงโดยอาจใช้คำผญาหรือใช้คำเกี่ยวพาราสิหรืออาจใช้กลอนสัพทแล้วแต่ว่าเนื้อเรื่องจะพาไปบางครั้งก็ใช้กลอนเดินดงบางครั้งก็ใช้กลอนประชันเรียกว่าลำใจพู่การร้องกลอนลำหมอลำจะต้องลำโดยมีแคนเรียกว่าแบ่งสำเนียงซึ่งสำเนียงการลำ (वादลำ) ก็แตกต่างกันตามท้องถิ่น สำเนียงการ (वादลำ) ที่นิยมกันมากได้แก่ สำเนียงการลำจังหวัดอุบลราชธานี (वादอุบล) เป็นสำเนียงการลำการลำค่อนข้างช้า เนิบนาบ สำเนียงการลำของจังหวัดขอนแก่น (वादลำขอนแก่น) เป็นสำเนียงการลำที่ค่อนข้างกระชับรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีสำเนียงการลำของแต่ละจังหวัดที่มีความแตกต่างกันออกไปเป็นสำเนียงเฉพาะถิ่น เช่น สำเนียงลำของจังหวัดกาฬสินธุ์ (वादกาฬสินธุ์) สำเนียงการลำอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ (वादกุฉินารายณ์) สำเนียงการลำของอำเภอยุทธโยธา จังหวัดบุรีรัมย์ (वादลำยุทธโยธา) เป็นต้น สำเนียงการลำของแต่ละหมอลำเหล่านี้ล้วนมีลีลาในการเล่นระดับเสียงลูกคอและจังหวะในการลำที่เป็นแบบเฉพาะท้องถิ่น

“वादลำทำนองขอนแก่นเป็นवादลำที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเพราะด้วยทำนองที่ช้าฟังง่ายทำให้คนดูเกิดความชอบ”

(เกษม, สัมภาษณ์ 27 พฤษภาคม 2559)

จากการสัมภาษณ์แฟนคลับพบว่าทำนองการลำหรือวาทคำปัจจุบันมีทำนองการลำอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ก็มีความชื่นชอบที่แตกต่างกันแต่ผู้วิจัยพบว่าทำนองชอบแก่นเป็นที่นิยมมากที่สุดของหมอลำเพราะทำนองมีความเพราะซ้ำฟังแล้วคนดูเพลินเพลิดเพลิน

ประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

หมอลำเป็นหนึ่งในเรื่องที่มีสื่อสังคมออนไลน์ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น www.facebook.com/groups/mohlumfanclub เป็นต้น สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้กล่าวมานั้นได้รวบรวม เรื่องราวเกี่ยวกับหมอลำไว้มากมายผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถดูข้อมูลได้ไม่ว่าจะเป็น คิวการแสดง ภาพการแสดง ชมการถ่ายทอดสด การแสดงรวมถึงแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มที่นิยมหมอลำด้วยกันผู้วิจัยได้สำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มผู้นิยมหมอลำที่มีพฤติกรรมสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์พบว่า จุดเริ่มต้นของกลุ่มผู้นิยมหมอลำมาจากการชื่นชอบในคณะหมอลำประกอบกับเป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงทำให้ต้องติดตามดูการแสดงสดตามสถานที่ต่างๆ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารในสมัยก่อนยังไม่พัฒนาการที่จะดูการแสดงหมอลำต้องเดินทางไปดู ซื่อวีดีโอหรือที่สืบที่การแสดงสดมาชมด้วยความพยายามเช่นนี้ก็เพราะ 1) ความมีเสน่ห์ของหมอลำไม่ว่าจะเป็นทำนองการลำการร้องแสดงต่างๆ รวมถึงเรื่องที่หมอลำแสดง 2) รักชาววัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานให้คงอยู่ตลอดไป 3) ดูแล้วสนุกสนานโดยมีตลกมาสร้างสีสัน หลังจากนั้นเทคโนโลยีด้านการสื่อสารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น อินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ค อินทราแกรม ไลน์ ยูทูบ เป็นต้น ก่อให้เกิดกลุ่มผู้นิยมเกี่ยวกับหมอลำผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จึงทำให้การติดตามหมอลำค่อยข้างสะดวกมากขึ้น ไม่เหมือนสมัยก่อนการเกิดสื่อสังคมออนไลน์ก็มีประโยชน์กับกลุ่มผู้นิยมหมอลำด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็นต่างๆ ชมการแสดงสด ผ่านเว็บไซต์ และมีคิวการแสดงให้กับกลุ่มผู้นิยมวงดนตรีลูกทุ่งหมอลำได้ติดตามคณะที่ตัวเองชื่นชอบ (อุย, สัมภาษณ์ 27 พฤษภาคม 2559)

“เทคโนโลยีสมัยนี้ทำให้การสื่อสารรวดเร็วส่งผลให้สื่อพื้นบ้านประเภทหมอลำกระจายไปยังกลุ่มวัยรุ่นมากขึ้นก่อให้เกิดผลดีด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมอีสาน”

(อุย, สัมภาษณ์ 27 พฤษภาคม 2559)

ผู้วิจัยได้สำรวจสื่อสังคมออนไลน์ที่น่าเสนอเกี่ยวกับหมอลำโดยได้ศึกษาจาก ความนิยมของกลุ่มแฟนคลับที่มีประเด็นต่างๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้วิจัยสำรวจนั้นพบว่า ประเด็นในการพูดคุยของกลุ่มผู้นิยมหมอลำเว็บไซต์ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องดังต่อไปนี้ 1) การโชว์ของแต่ละคณะ 2) การเตี้ย หรือการร้องเพลงจังหวะสนุกสนาน 3) พระเอกนางเอก 4) แสง สี เสียง

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นิยมหมอลำเกี่ยวกับประเด็นที่มีการพูดคุยกันในกระดานสนทนาของสื่อสังคมออนไลน์ เริ่มต้นที่ “การโชว์ของแต่ละคณะ” รูปแบบการโชว์ของแต่ละคณะจะไม่เหมือนกันโดยจะเปลี่ยนแปลงทุกฤดูกาล (ตุลาคม - พฤษภาคม) ถึงเวลาเปิดทำการแสดงในตอนฤดูกาลกลุ่มที่นิยมหมอลำ จะลุ้นและติดตามว่าจะออกมาลักษณะแบบไหนถ้าคณะไหนการโชว์ดีมากก็จะมาพูดคุยกันในกระดานสนทนา ส่วนคณะไหนเปิดวงมาแล้วการโชว์ด้านหน้าเวทีไม่ตรงกับกลุ่มที่ชื่นชอบก็จะมีประเด็นให้คุยกัน เช่น ควรจะปรับรูปแบบการโชว์ใหม่ หรือ แจ้งให้กับหัวหน้าฝ่ายการแสดงให้ทราบ ประเด็นต่อมา “การเตี้ย หรือการร้องเพลงจังหวะสนุกสนาน” ประเด็นนี้มีกลุ่มผู้นิยมหมอลำสนทนาการสนทนาเพราะการที่หมอลำจะเรียกผู้ชมให้มาชมกันมากๆ หนึ่งเพลงเตี้ยจะต้องโดนใจกลุ่มผู้นิยมหมอลำด้วยเพราะคนที่ไปชมหมอลำนั้นส่วนใหญ่จะไปสนุกสนานด้านหน้าเวทีหลังจากจบการแสดงแล้วเพลงเตี้ยก็จะเป็นประเด็นในการสนทนาการสนทนาเรื่องเพลงเตี้ยไม่ได้หยุดแค่การสนทนาในสื่อสังคมออนไลน์เท่านั้นกลุ่มผู้นิยมหมอลำบางคนก็สนิทกับคนในคณะหรืออาจจะเป็นหัวหน้าคณะออกกล่าวว่า เพลงเตี้ยไม่สนุกนะเพราะมีกลุ่มผู้ชมต่างๆ มีการพูดคุยกันคณะก็จะนำไปปรับต่อไป

“กลุ่มผู้นิยมหมอลำโดยเฉพาะ กลุ่ม เกย์ ชอบ เพลงเตี้ยมากเพราะได้ออกมาเต้นด้านหน้าเวที”

(อุย, สัมภาษณ์ 27 พฤษภาคม 2559)

ประเด็นถัดมา “พระเอก นางเอก” ของแต่ละคณะก็ถูกหยิบยกขึ้นมาประเด็นในการสนทนาด้วยเช่นกัน โดยกลุ่มผู้ติดตามเรื่องนี้ส่วนใหญ่ก็จะเป็นกลุ่มแม่ หรือ แม่ยก ที่ชื่นชอบในตัวพระเอก นางเอกหมอลำ เช่น ร้องเพลงเพราะ มีมนุษย์สัมพันธ์ดี น่ารัก เป็นต้น บางครั้ง พระเอกนางเอกมาตอบคำถามด้วยตนเองบนกระดานสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ยังทำให้กลุ่มแม่ยกวีรู้สึกปลื้มใจเหมือนได้ใกล้ชิดกับตัวพระเอกนางเอก หลังจากนั้นก็มีการตั้งกลุ่มของตนเองขึ้นมา และติดตามการแสดงของพระเอกนางเอกที่ตนชื่นชอบรวมถึงทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น รับประทานอาหาร ทำบุญ เป็นต้น

“จากที่เคยคุยกับเพื่อน บนกระดานสนทนาในสื่อสังคมออนไลน์ก็มีการแลกเปลี่ยนโทรคุยกันเกี่ยวกับพระเอกที่ชื่นชอบและร่วมกลุ่มกันชมการแสดงด้านหน้าเวที ”
(ตึก, สัมภาษณ์ 27 พฤษภาคม 2559)

ประเด็นสุดท้าย คือ ระบบ “แสง สี เสียง” กลุ่มผู้นิยมหมอลำก็นำประเด็นนี้ไปสนทนาบนสื่อสังคมออนไลน์เช่นกัน ส่วนก็จะคุยเรื่องการปรับปรุงระบบแสง สี เสียง แต่ละคณะว่าจะออกมาในแนวใด ถ้าออกมาตรงกับความต้องการและถูกใจแล้วกลุ่มเหล่านั้นก็จะกล่าวชื่นชมว่าคณะนี้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ มาใช้ทั้งหมดนี้เป็นข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบและลงนามสัมภาษณ์กลุ่มผู้นิยมหมอลำผ่านสื่อสังคมออนไลน์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยม

จากการวิจัยในเรื่องประเภทของหมอลำและทำนองการลำที่ได้รับความนิยมนั้นสรุปว่าหมอลำแต่ละประเภทได้มีการสูญหายจากสื่อพื้นบ้านอีสานไปแล้วเช่น หมอลำในการประกอบพิธีกรรม เป็นต้น ในส่วนหมอลำที่ยังคงดำรงอยู่นั้นได้มีการปรับเปลี่ยนตามยุคตามสมัยเช่น หมอลำกลอนซึ่ง และหมอลำเรื่องต่อกลอน โดยนำเพลงในโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการแสดง ส่วนทำนองการลำนั้นหมอลำได้มีการนำประกอบการแสดงมีหลายทำนองหรือวงดลานั้น คือ ทำนองขอนแก่น เพราะช่วงทำนองช้าไพเราะฟังเข้าใจง่าย

ประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับของหมอลำสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ตั้งแต่มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาได้กระจายไปยังทุกพื้นที่ทั่วโลกแม้กระทั่งสื่อพื้นบ้านอีสานอย่างหมอลำเรื่องต่อกลอนก็ได้รับอิทธิพลในด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นประโยชน์เพราะทำให้กลุ่มแฟนคลับได้ติดต่อสื่อสารในประเด็นเดียวกันสำหรับประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับสนทนากันโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น คือ เรื่อง วิจารณ์การแสดง การสร้างสรรค์การแสดงของหมอลำแต่ละคณะ การใช้เพลง การใช้แสง สี เสียง รวมถึงตัวพระเอกนางเอกด้วย กลุ่มแฟนคลับได้แลกเปลี่ยนในประเด็นดังกล่าวจนส่งผลให้หมอลำแต่ละคณะได้รับความนิยมจากการสนทนาและมีวิจารณ์แสดงเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการอนุรักษ์รักษาศิลปะพื้นบ้านอีสาน
2. คณะหมอลำควรนำประเด็นที่กลุ่มแฟนคลับพูดคุยผ่านสื่อสังคมออนไลน์นำมาพิจารณาปรับปรุงให้ดีขึ้นและเป็นการดำรงอยู่ของสื่อพื้นบ้านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2544) **ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2543) **สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- ดิเรกนันทน์ อนวัชศิริวงศ์. (2534) **การสื่อสารในกลุ่ม**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งแสงการพิมพ์.
- สื่อสังคมออนไลน์. (2559) วันที่เข้าถึงข้อมูล 3 สิงหาคม 2559, แหล่งที่มา www.facebook.com/groups/mohlumfanclub
- เกษม, แฟนคลับ. 27 พฤษภาคม 2559.
- ตึก, สัมภาษณ์. 27 พฤษภาคม 2559.
- ระเบียบ นิลลำ้า, หัวหน้าคณะระเบียบวาทศิลป์, 20 พฤษภาคม 2559.
- ใหญ่ ศรีธา, หัวหน้าคณะรัตนศิลป์อินตาไทยราษฎร์, 20 พฤษภาคม 2559.
- อุยกุ, แฟนคลับ. 27 พฤษภาคม 2559.